



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobce **M. T.**, nar., státní příslušnost, pobytem, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR**, odbor azylové a migrační politiky, adresa pro doručování: Poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10.11.2011, č.j.

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 10.11.2011 vydané žalovaným pod č.j. byla zamítnuta žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodná podle ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů. S uvedeným rozhodnutím žalobce nesouhlasil, podal proti němu včas žalobu. Ve věci rozhodoval pod č.j. 56Az 68/2011 – 27 Krajský soud v Brně 25.4.2012. Rozhodl tak, že rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky ze dne 10.11.2011, č.j. zrušil pro vady řízení a vrátil žalovanému k dalšímu řízení. O nákladech řízení rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

V odůvodnění rozsudku (strana 5 předposlední odst. a násl) soud uvedl, že se ztotožňuje zcela se závěrem žalovaného, že žalobce v průběhu správního řízení neuvedl skutečnosti, které by odůvodňovaly udělení mezinárodní ochrany dle § 12 a § 14 a)

zákona o azylu. V odůvodnění své žádosti o mezinárodní ochranu žalobce uvádí obavu z „mafie“, tedy z mužů, se kterými měl na po narození dcery konflikt. Žalobce v důsledku vyhrožování uvedených mužů nikdy nevyhledal pomoc u příslušných orgánů státu, ani netvrdil, že by se v případě potřeby pomoci nedovolal. Uvedl, že předtím než odjel na trvalo, situaci v ČR znal, protože tu již předtím byl a věděl, že do ČR chce odjet, chce zde žít. Vzhledem ke shora uvedenému je soud toho názoru, že jednak problémy žalobce s několika muži, s nimiž měl konflikt, nejsou přičitatelné státu, jednak žalobce dle názoru soudu problémy s uvedenými muži, které nazývá „mafii“, zveličuje, i když je nezpochybnitelné, že původcem pronásledování i vážné újmy dle zákona o azylu mohou být i soukromé osoby. Je však nutné, aby jednání představující pronásledování či vážnou újmu bylo možné přičítat odpovědnosti státu, což, jak je výše uvedeno, nebylo v případě žalobce splněno. Krajský soud v Brně tedy dospěl k závěru, že nebylo zjištěno, že by žalobce splňoval podmínky ust. § 12 nebo § 14 a) zákona o azylu. Z tohoto pohledu žalovaný postupoval správně.

Krajský soud pak dále v odůvodnění rozsudku uvedl, že přesto tento soud napadené rozhodnutí zrušil a v tomto směru se odvolává na názor NSS vyjádřený v rozsudku č.j. 9Azs 6/2010 – 107, z něhož vyplývá, že žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany posuzuje správní orgán na základě skutečností, které žadatel uvede, či které ve správním řízení jinak vyjdou najevo, a to z hlediska všech zákonných forem této ochrany, které se k těmto skutečnostem vztahují. Zamítnout žádost podle § 16 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, může správní orgán jen tehdy, nepřichází-li v úvahu žádná z takovýchto forem mezinárodní ochrany; tento závěr musí v rozhodnutí odůvodnit. Krajský soud v Brně pak citoval z uvedeného rozsudku:

Rozšířený senát se ztotožňuje se závěrem obsaženým v citovaném rozsudku ze dne 10.2.2004, č.j. 4Azs 35/2003 – 71, že jsou-li relevantní důvody pro případné udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, nelze žádost zamítnout jako zjevně nedůvodnou podle § 16 zákona o azylu. Odlišně však chápe samotnou podstatu institutu zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné podle § 16 zákona o azylu. Podle citovaného rozsudku a na něj navazující judikatury, jde vlastně o procesní rozhodnutí, jímž se řízení o žádosti končí, aniž by byla žádost z hlediska možných důvodů pro udělení jednotlivých forem mezinárodní ochrany meritorně posouzena. Ve shodě s argumentací vyjádřenou v citovaném rozsudku ze dne 15.8.2008, č.j. 5Azs 24/2008 – 48, je podle názoru rozšířeného senátu rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle § 16 zákona o azylu rozhodnutím hmotněprávním, což je dáno právě tím, že tímto rozhodnutím žádost z hlediska hmotněprávních ustanovení § 12 – 14 b) zákona o azylu, tj. z hlediska všech zákonných forem mezinárodní ochrany, posouzena jako zjevně nedůvodná, a že tedy zjevně nejsou splněny podmínky pro udělení azylu ani doplňkové ochrany v žádném ze zákonem vymezených důvodů.

V bodě 23 uvedeného rozsudku uvedeno, že zjevnou nedůvodnost žádosti o udělení mezinárodní ochrany je však nutno posuzovat z hlediska forem mezinárodní ochrany upravených zákonem o azylu. Žádost o udělení mezinárodní ochrany lze tedy zamítnout podle § 16 zákona o azylu pouze tehdy, je-li skutečně zjevně nedůvodná nejen z hlediska § 12 a § 14 a) zákona o azylu, ale i z hlediska § 13, § 14 a § 14 b) zákona o azylu. Tomu nebrání

ani díkce § 14 zákona o azylu. I v případě rozhodnutí podle § 16 zákona o azylu totiž, jak již bylo řečeno, musely být v předchozím řízení nutně zvažovány případné důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Pokud nebyly shledány, tedy žádost byla vyhodnocena z hlediska tohoto ustanovení jako zjevně nedůvodná, je třeba se dále zabývat tím, zda zde nejsou relevantní důvody podle § 14 zákona o azylu. Obdobné závěry platí i pro azyl a doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny podle § 13 a § 14 b) zákona o azylu.

V případě žalobce je zjevné, že z pohledu ust. § 14 zákona o azylu situace žalobce posuzována nebyla.

Krajský soud v Brně proto rozhodnutí žalovaného ze dne 10.11.2011 zrušil dle ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. pro vady řízení a věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. V něm, před vydáním nového rozhodnutí, bude možnost udělení azylu u žalobce posuzována i z pohledu ust. § 14 zákona o azylu.

Proti tomuto rozsudku podal včas žalovaný kasační stížnost, v níž mimo jiné uvedl, že spatřuje nezákonnost napadeného rozsudku krajského soudu předně v tom, že soud nevycházel z obsahu spisu a nerespektoval vázanost správního orgánu tvrzením žalobce. Rozšířený senát NSS sice v usnesení vydaném pod č.j. 5Azs 6/2010 – 107 ze dne 25.1.2011, stanovil, že aplikace ust. § 16 (a to všech písmen tohoto ustanovení) přichází v úvahu až v případě, kdy není možno udělit jakoukoliv z forem mezinárodní ochrany, avšak zakotvil zásadní podmínku, kterou soud zcela opomenul, a to, že žádost o udělení mezinárodní ochrany posuzuje správní orgán na základě skutečností, **které žadatel uvede, či které ve správním řízení jinak vyjdou najevo.** V této souvislosti odkázal na konstantní judikaturu NSS např. rozsudek NSS č.j. 5Azs 162/2004 ze dne 25.10.2004, v němž NSS výslovně konstatoval, že: „*Důkazní břemeno v řízení vyplývající z břemene tvrzení vážne však na žadateli o azyl...*“ Správní orgán ve svém správním rozhodnutí zhodnotil situaci žadatele, na základě jím uvedeného azylového příběhu a po shromáždění dostatečných podkladů pro rozhodnutí a vycházel přitom z jeho tvrzení. Své rozhodnutí tak opřel o skutečný stav věci. Jak judikoval NSS v rozsudku č.j. 5Azs 63/2004 – 60: „*správní orgán je co do skutkových okolností limitován tvrzením žadatele o azyl a jinou možnost ani nemá. Jestliže žalovaný splnil stran výslovně projevených důvodů pro udělení azylu povinnosti, které mu zákon ukládá, pak nelze na jeho rozhodnutí v tomto směru pohlížet jako na nezákonné*“.

Dále uvedeno, že jediným důvodem, proč soud zrušil správní rozhodnutí vydané žalovaným, byl stručný odkaz soudu na neposuzování případu žalobce podle ust. § 14 zákona o azylu. V této souvislosti uvedl, že se soud dle jeho názoru dopustil nepřípustného překročení zásady vázanosti žalobními body. Při přezkumu žalobou napadeného správního rozhodnutí, které není nicotné či netrpí závažnou vadou řízení (což v daném případě nelze shledat, neboť i soud výslovně označil správní rozhodnutí žalovaného za, s výjimkou nezkoumání ust. § 14 zákona o azylu, za správné), je soud vázán rozsahem napadení, jak je žalobce ve své žalobě vymezil a přezkoumává jen ty výroky rozhodnutí, které byly žalobou napadeny a pouze v mezích žalobních bodů (rozsudek NSS č.j. 1Azs 167/2004 – 56 ze dne 1.3.2006). Ani v podané žalobě se jmenovaný nijak nedovolal ust. § 14 zákona o azylu

a neuvedl žádný zvláštního zřetele hodný důvod, který by se dal pod citované ustanovení podřadit. Soud ale překročil meze své vázanosti žalobními body a ust. § 14 se zabýval, i když proto neměl zákonný podklad. Při přezkumu rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany vymezila judikatura možnost překročení žalobních bodů v případě, kdy vyjde najevo nová skutečnost, odůvodňující udělení doplňkové ochrany dle § 14 a) zákona o azylu, což vyplývá ze zásady mezinárodního práva „non – refoulement“, a to za podmínky, že již nemůže být dodržení této zásady zajištěno v jiném řízení (usnesení č.j. 7Azs 7/2010 – 76 ze dne 25.3.2011). V projednávaném případě nevyšla najevo žádná skutečnost odůvodňující využití zásady non – refoulement a ani nebyla zjištěna nová okolnost podřaditelná pod ust. § 14 a) zákona o azylu. Soud pouze mechanicky aplikoval judikát NSS, bez ohledu na své zákonné povinnosti a na konkrétní okolnosti případu, navíc ve vztahu k ust. § 14 zákona o azylu, kterého se žalobce nikterak nedovolal, ani neuvedl žádnou skutečnost, vyvolávající úvahy o použití tohoto ustanovení a rovněž žádná podobná skutečnost nevyšla najevo v řízení před správním orgánem i soudem. S ohledem na to, že každá kauza musí být posuzována jednotlivě a bez paušalizace, není dle názoru žalovaného možno bez bližší specifikace zrušit v souladu se zákonem vydané a skutečný stav věci odrážející správní rozhodnutí. Navíc pouhý odkaz na nesprávně vyložené rozhodnutí rozšířeného senátu NSS v odůvodnění rozsudku soudu činí tento rozsudek soudu nadbytečným, což je v rozporu se smyslem a účelem soudního přezkumu správních rozhodnutí. Taktéž skutečný stav věci neumožňoval soudu překročení zákonných mezí přezkumu správních rozhodnutí. S ohledem na zjištěný skutečný stav věci a řádné, zákonné a bezvadné odůvodnění správního rozhodnutí, pokládá stěžovatel rozsudek soudu za nezákonný a své správní rozhodnutí vydané podle § 16 odst. 1 písm. f) citovaného zákona je plně v souladu se zákonem a řádně odůvodněné. Pro zrušení správního rozhodnutí nebyly dle názoru stěžovatele dány zákonné důvody. Stěžovatel se domnívá, že tato kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje jeho vlastní zájmy (§ 4 a) s.ř.s.), neboť se jedná o zásadní pochybení soudu. Krajský soud hrubě pochybil při výkladu práva, když nerespektoval svou vázanost žalobními body a svévolně je překročil, i když tomu nebyl dán žádný důvod. Soud se tak dostal do rozporu se zákonem a konstantní judikaturou. Soud taktéž nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu ve směru posuzování humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Stejně tak se soud dostal do rozporu s judikaturou NSS, zakotvující povinnost tvrzení žadatele o udělení mezinárodní ochrany a nemožnost nahradit tvrzení žadatele úvahou správního orgánu. Soud taktéž pochybil při aplikaci práva a jeho rozhodnutí nemá oporu ve spisu a ukládá správnímu orgánu povinnost zabývat se okolnostmi, jež v řízení nevyšly najevo, nebyly žadatelem uváděny, a to navíc vzhledem k institutu humanitárního azylu, kde rozhoduje správní orgán v rámci správního uvážení, vázán však tvrzeními žadatele, který musí unést tuto svou část důkazního břemene. S ohledem na skutečný stav věci tak soud zavázal stěžovatele k postupu, který by byl porušením konstantní judikatury NSS a základních zásad řízení o udělení mezinárodní ochrany. Tvrdí, že rozhodl na základě dostatečně zjištěného skutečného stavu věci a rozsah dokazování byl v případě jmenovaného dán obsahem jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Jeho rozhodnutí je plně v souladu se zákonem, dále pak dostatečně konkrétní a podložené a zabývá se všemi okolnostmi případu žadatele, jež byly v průběhu řízení uvedeny či vyšly jinak najevo. Navrhoval proto, aby NSS rozsudek Krajského soudu v Brně z 25.4.2012 zrušil a věc vrátil uvedenému soudu k dalšímu řízení.

NSS rozsudkem č.j. 3Azs 35/2012 – 23 ze dne 30.8.2012 rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 25.4.2012 zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Z odůvodnění vyplynulo, že NSS věc posoudil takto:

Pro úvahy o aplikaci zákona o azylu a Směrnice Rady č. 2004/83/ES ze dne 29.4.2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci cizích zemí, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu (dále „kvalifikační směrnice“) je zajímavé rekapitulovat, jaká azylově významná skutková tvrzení uvedl sám žalobce, a to ve správní žalobě ke krajskému soudu, v protokolu ze dne 9.11.2011 k žádosti o udělení mezinárodní ochrany na území ČR, v žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 3.11.2011 a v protokolu ze dne 28.10.2011 o vyjádření účastníka správního řízení podle § 18 správního řádu.

Z tvrzení žalobce v různých etapách v řízení o udělení mezinárodní ochrany vyplývá jednoduchý skutkový závěr. Žalobce tvrdí, že k vycestování z byl donucen „mafiány“ na proto, že jednoho z nich, jimiž byl po oslavě narozenin dcery zbit a okraden, později potkal, také ho zbil a zlomil mu ruku. Ovšem „mafiány“ nikdo nezná, žalobce o konfliktu s nimi nikomu nic neřekl a nikdo o něm také neví, napadení úmyslně nikomu neoznámil, nepožádal o ochranu na Žalobce netvrdí, že by důvodem jeho odchodu z byl kterýkoliv z důvodů dle § 12 zákona o azylu, rovněž tak v žádné fázi řízení neuvedl žádnou okolnost, která by byla podřaditelná pod pojem humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Tvrzení žalobce popisuje obecně kriminální situaci, nejspíš charakteru loupežného přepadení ze strany neznámých mužů, následně pak ublížení na zdraví ze strany žalobce, který později v hospodě jednoho z nich napadl a zlomil mu ruku. Kromě toho je nepochybné, že žalobce přijel do ČR pracovat.

Se stěžovatelem lze souhlasit v tom, že žalobce neuvedl nic, co by bylo možné hodnotit jako důvod pro případné udělení ochrany dle § 14 zákona o azylu, a to ve formě humanitárního azylu. NSS navíc konstatuje, že žalobce neuváděl vůbec žádná azylově významná tvrzení. Správní orgán se, na základě skutečností uváděných žalobcem, teoreticky mohl zabývat leda existencí podmínek pro poskytnutí doplňkové ochrany dle § 14 a) písm. b) zákona o azylu. Fakticky však posuzování této skutečnosti bylo rovněž velmi problematické, neboť tvrzené skutečnosti nebylo možno prokazovat pro vysokou míru jejich neurčitosti, na které se podílel výlučně sám žalobce jednak tím, že bližší podrobnosti neuvedl, dále tím, že napadení oficiálně neoznámil a nepožádal o státní ochranu, navíc se nikomu ani nesvěřil. Takto neurčitá tvrzení nepředstavují způsobilý základ dokazování dle § 51 až § 53 správního řádu. K posuzovanému příběhu neexistují žádné listiny, které se žalobce ani nepokusil získat a svědky nelze identifikovat pro jejich anonymitu a tudíž provedení důkazů výsledkem svědků je rovněž nedostupné. V takovém případě nelze aplikovat ani čl. 4 odst. 5 kvalifikační směrnice. Tato interpretační pomůcka dopadá totiž jen na případy náhrady dokazování skutečností významných pro udělení příslušné formy mezinárodní nebo i doplňkové ochrany v případech, kdy žadatel z objektivních důvodů nemůže předložit dostatečné důkazy o azylově významných skutečnostech. Nelze ji však aplikovat v případech, kdy žadatel žádné důkazy nemá, případně jejich obstarání sám zmařil, jeho tvrzení postrádá hodnověrnost a není podporováno žádnou objektivně získanou informací.

Žalobce zdůvodňuje odchod z skutečnostmi, které jsou azylově bezvýznamné, neboť představují *obecně kriminální jednání*. Pouze při nedosažitelnosti vnitrostátní ochrany by bylo možné zvažovat důvod poskytnutí doplňkové ochrany dle § 14 a) zákona o azylu i v těchto případech. V posuzované věci to ovšem není možné, a to výhradně pro chování žalobce, který o vnitrostátní ochranu ani nepožádal, zatímco oficiálně dostupné zdroje informací potvrzují, že taková ochrana na dostupná je. Ostatně také krajský soud se existencí důvodů pro poskytnutí mezinárodní ochrany žalobci dle § 12 a § 14 a) zákona o azylu zabýval, tyto důvody nenalezl a ztotožnil se s dokazováním před správním orgánem a se závěry stěžovatele k této otázce.

Jak již bylo uvedeno, klíčovou otázkou tohoto řízení představuje rozsah přezkumné pravomoci soudu ve správním soudnictví, konkrétně v případech, kdy žadatel o mezinárodní ochranu neuvádí takové skutečnosti, které dokumentují splnění zákonných podmínek pro udělení konkrétních forem mezinárodní ochrany, pokud tyto podmínky jinak nevyjdou najevo.

Řízení ve správním soudnictví je plně ovládána zásadou dispoziční. Je na žalobci, zda proti rozhodnutí správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, bude brojit žalobou u soudu či nikoliv; je na něm a je to jeho odpovědnost, jak jasně v případě, kdy se bude domáhat ochrany svých práv žalobou u soudu, v žalobě vymezí, které výroky správního rozhodnutí napadá a v žalobních bodech pak specifikuje, z jakých skutkových a právních důvodů považuje napadené výroky rozhodnutí za nezákonné.

Žalobce tak v zásadě jednal, když ve správní žalobě namítl vadný postup stěžovatele, který v důsledku nedostatečného dokazování nezjistil podmínky, alespoň pro udělení doplňkové ochrany dle § 14 a) azylového zákona. Obecně v souladu s uvedenou dispoziční zásadou je i skutečnost, že žalobce mezi žalobní body explicitně uvedl jen určité vady dokazování. Krajský soud žalobcovi důvody odmítl, vytkl však *stěžovateli jako vadu, že neposoudil oprávněnost žádosti o mezinárodní ochranu z hlediska existence všech zákonných forem mezinárodní ochrany, tedy také dle § 14 zákona o azylu. V tomto smyslu si krajský soud vyložil správně usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25.1.2011, č.j. 5Azs 6/2010 – 107: „Žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany posuzuje správní orgán na základě skutečností, které žadatel uvede, či které ve správním řízení jinak vyjdou najevo, a to z hlediska všech zákonných forem této ochrany, které se k těmto skutečnostem vztahují. Zamítnout žádost podle § 16 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, může správní orgán jen tehdy, nepřichází-li v úvahu žádná z takovýchto forem mezinárodní ochrany; tento závěr musí v rozhodnutí odůvodnit“.* Krajský soud zjevně dospěl k závěru, že samotná absence odůvodnění neposkytnutí ochrany žalobci ve formě humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, bez dalšího znamená tak závažnou vadu řízení, která opravňuje soud ke zrušení správního rozhodnutí.

Také v usnesení ze dne 8.3.2011, č.j. 7Azs 79/2009 – 84 zaujal rozšířený senát tohoto NSS identické stanovisko, citované ve věci č.j. 5Azs 6/2010 – 107. Jinak řečeno nadále platí,

že žádost o udělení mezinárodní ochrany „bude v souladu se systematikou zákona o azylu vykládána jako žádost o udělení všech forem mezinárodní ochrany zakotvených v § 12 až 14 b) zákona o azylu a taková žádost bude moci být zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 zákona o azylu pouze tehdy, pokud je zjevně nedůvodná ohledně všech forem mezinárodní ochrany zakotvených v § 12 až 14 b) tohoto zákona. Takový výklad se týká rovněž posouzení podmínek pro udělení humanitárního azylu, byť ten nemá oporu ani v úmluvě z roku 1951 ani v komunitárním právu.

Názor stěžovatele, v jakém smyslu postup krajského soudu představuje excesivní porušení zásady vázanosti žalobními body, není udržitelný. Jestliže žalobce brojil proti zamítavému rozhodnutí o jeho žádosti o poskytnutí mezinárodní ochrany, pak to, podle názoru NSS, opřené o citovanou judikaturu, znamená jen tolik, že tuto ochranu je třeba posuzovat z hledisek existence důvodů všech forem ochrany dle § 12 až § 14 b) zákona o azylu. Důsledek dispoziční zásady se projeví v hodnocení důvodnosti jednotlivých žalobních bodů. Žalobce žádné azylově významné důvody neuváděl, respektive uváděl jen důvody azylově bezvýznamné a relevantní skutečnosti v tomto směru nebyly zjištěny ani správním orgánem. Správní orgán povinný zkoumat existenci všech forem mezinárodní ochrany, z hlediska postupu žalobce žádné skutečnosti v jeho prospěch nezjistil, nikoliv proto, že by je nezjišťoval, nýbrž proto, že při absenci tvrzení žalobce mohl relevantní skutečnosti posuzovat jen na základě objektivních informací, které získal a také řádně uvedl ve svém rozhodnutí. Chyby se dopustil v tom, že nezdůvodnil možnost poskytnutí ochrany dle § 14 zákona o azylu, byť v tomto směru neměl od žalobce žádné podklady.

Rozšířený senát NSS v uvedeném usnesení č.j. 7Azs 79/2009 – 84, rovněž vyslovil, že „Krajský soud je oprávněn zrušit rozhodnutí správního orgánu pro vady řízení, byť nebyly žalobcem výslovně namítány, pokud tyto vady brání přezkoumání rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů“. NSS nyní v posuzované věci zároveň připomíná, že z stvrzení žalobce nevyplývá nezbytnost ho chránit udělením jakékoliv formy mezinárodní nebo doplňkové ochrany ani dle zásady non – refoulement; žalobce zkrátka nebylo třeba v daném smyslu chránit vůbec, neboť mu žádná azylově významná újma nehrozila. Toho, co bylo nejspíše opravdových důvodem žalobcova jednání, totiž získání práce a pobytu v ČR, nelze legitimně dosahovat cestou mezinárodní ochrany, ale využitím institutu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.

Současná judikatura NSS stabilně vychází z citovaného usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25.1.2011, č.j. 5Azs 6/2010 – 107.

Je nepochybné, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí ministerstva vnitra jsou uvedeny důvody, pro které je žádost zamítána ve vztahu k § 12 a § 14 a) zákona o azylu, ale chybí v něm úvaha o tom, zda a s jakým výsledkem se stěžovatel zabýval případnou existencí důvodu pro poskytnutí ochrany dle § 14 zákona o azylu. NSS nepřehlédl, že žaloba podaná proti zamítavému rozhodnutí stěžovatele neobsahuje žalobní bod, v němž by žalobce explicitně namítal absenci zdůvodnění, proč mu nebyla udělena mezinárodní ochrana formou humanitárního azylu. Tento soud nicméně vychází ze závěru, že uvedeným způsobem žalobce

naložil se svým právem a povinností vyplývajících z dispoziční zásady, ovládající řízení ve správním soudnictví.

Z citované judikatury nicméně vyplývá, že správní orgán je v rozhodnutí o zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodné podle § 16 zákona o azylu povinen zdůvodnit, proč u žádné z forem mezinárodní ochrany podle zákona o azylu neshledal, že má být žadateli udělena. To platí i pro udělení azylu z humanitárních důvodů. NSS v tomto ohledu zčásti s názorem krajského soudu souhlasí. Rozhodnutí stěžovatele skutečně neobsahuje zdůvodnění, proč nebyl azyl z humanitárních důvodů žalobci udělen a uvedenou skutečnost lze obecně za vadu rozhodnutí považovat. Nicméně k tomu NSS ve shodě s dřívější judikaturou (např. usnesení ze dne 19.7.2012, č.j. 3Azs 10/2012 – 43), že pouze takový závěr pro přijatelnost kasační stížnosti nestačí. Musí se totiž jednat zároveň o pochybení tak zásadního charakteru a intenzity, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení žadatele mezinárodní ochrany, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné (viz. usnesení NSS ze dne 26.4.2006, č.j. 1Azs 13/2006 – 39). Takové pochybení však NSS v tomto případě neshledal. Jak je uvedeno v rozsudku NSS ze dne 11.3.2004, sp. zn. 2Azs 8/2004, smyslem institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu je, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, kdy sice není možné udělit žadateli azyl podle ust. § 12 a § 13 zákona o azylu, ale přesto by bylo v daném případě „nehumánní“ azyl neposkytnout. Míra volnosti uvážení správního orgánu je limitována pouze zákazem libovůle, který plyne pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu. NSS ve své ustálené judikatuře specifikoval skutečnosti, které nelze považovat za „důvody hodné zvláštního zřetele“ podle § 14 zákona o azylu. Z blízkých důvodů tomu, který údajně existuje v nyní posuzované věci lze zmínit např. nemožnost splácet dluhy vůči soukromým osobám v zemi původu. Obvyklými důvody pro udělení azylu z humanitárních důvodů jsou naopak např. těžká nemoc či zdravotní postižení nebo příchod z oblasti postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými, či přírodními faktory.

Tvrzení žalobce v kterékoli etapě posuzování jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany žádná taková skutečnost nevyplývá. Jediný namítaný důvod, pronásledování soukromými osobami z důvodu vzájemného kriminálního konfliktu, nepochybně podmínky udělení humanitárního azylu nenaplnuje a nelze ji považovat za „důvod hodný zvláštního zřetele“ pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Ze spisu současně není zřejmé, že by stěžovatel uplatňoval i jiné důvody pro udělení mezinárodní ochrany, než důvody výše uvedené, které navíc ani důvody ve smyslu § 12 a 14 a) a rovněž tak § 14 zákona o azylu nejsou. Z toho vyplývá logický závěr, že by ani odůvodnění správního orgánu, proč nebyl stěžovateli azyl z humanitárních důvodů udělen, nemohlo změnit napadené rozhodnutí ve prospěch stěžovatele. **Proto NSS konstatuje, že uvedené pochybení správního orgánu důvodem pro zrušení správního rozhodnutí pro vady řízení být nemůže.**

Jestliže tedy krajský soud dospěl k závěru, že absence posouzení důvodů pro poskytnutí mezinárodní ochrany také dle § 14 zákona o azylu sama o sobě představuje zásadní vadu řízení, a to bez ohledu na význam skutečností, že v jednání žalobce absentovalo

mezi žalobními body tvrzení významné pro posouzení důvodnosti poskytnutí humanitárního azylu (a tyto důvody nevyplývají ani ze zjištění v průběhu správního řízení), pak opravdu nerespektoval smysl ust. § 16 odst. 1 zákona o azylu v celé jeho šíři, jak vyplývá z citovaného usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25.1.2011, č.j. 5Azs 6/2010 – 107. V tomto smyslu je napadený rozsudek krajského soudu zatížen vadou dle § 103 odst. 1 písm. a) s.ř.s. Krajský soud nepřekročil zásadu vázanosti žalobními body, nýbrž opomenul zohlednit, jakým způsobem a s jakými event. důsledky žalobce naložil s právem a povinností tvrdit v žalobních bodech, z jakých skutkových a právních důvodů považuje rozhodnutí stěžovatele za nezákonné. V posuzovaném případě představuje chybějící část odůvodnění zamítavého rozhodnutí stěžovatele okolnost pro rozhodnutí ve věci samé bezvýznamnou, a to na rozdíl od důsledku ignorování zásady dispoziční samotným žalobcem při formulaci žalobních bodů § 71 odst. 1 písm. d) s.ř.s.

Vzhledem k tomu NSS napadený rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 věty první s.ř.s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V novém rozhodnutí krajský soud rozhodne také o nákladech řízení o kasační stížnosti.

Z rozsudku NSS č.j. 3Azs 35/2012 – 23 vyplývá, že v průběhu správního řízení bylo nepochybně zjištěno, že na straně žalobce nejsou dány žádné azylově významné skutečnosti a naopak skutečnosti pouze azylově nevýznamné, že tedy bylo jednoznačně prokázáno, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla správně zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu, neboť žalobce neuvedl žádnou skutečnost, která by svědčila o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodu uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14 a) zákona o azylu a ani že v případě žalobce není žádný důvod, aby mu byl v případě hodném zvláštního zřetele udělen azyl z humanitárních důvodů (§ 14 zákona o azylu), když k této skutečnosti správně v průběhu soudního řízení dospěl i Krajský soud v Brně.

Skutečnost, že žalovaný v odůvodnění rozhodnutí z 10.11.2011 se nezabýval zdůvodněním, zda nebylo možno udělit azyl z humanitárních důvodů dle § 14 zákona o azylu, když ze skutečností zjištěných v průběhu správního řízení žádný důvod pro udělení humanitárního azylu zjištěn nebyl, **nezpůsobuje takovou vadu rozhodnutí správního orgánu, pro něž by bylo nutné uvedené rozhodnutí zrušit.**

S ohledem na shora uvedené skutečnosti, zejména pak skutečnosti citované ze zrušujícího rozsudku NSS, soud uzavírá, že žaloba žalobce důvodná není a proto ji v souladu s ust. § 78 odst. 7 soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) zamítl.

Pokud jde o náklady řízení, rozhodnutí se opírá o ust. § 60 odst. 1 s.ř.s.

Žalobce ve věci neměl úspěch, žalovanému, který ve věci byl úspěšný, náklady řízení kromě běžné úřednické činnosti nevznikly a proto soud rozhodl o nákladech, jak ve výroku rozsudku uvedeno.

P o u ě n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 9. ledna 2013

JUDr. Jana Kubenová, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Marie Šeregelyová